

Skal vi lege kunst?

GEÅ projekt

Forord

Jeg har altid været fascineret af den kreative verden. Det er fantastisk at få lov til at skabe noget med egne hænder. Nogle gange får man lyst til at være perfektionistisk og være meget omhyggelig, mens det andre gange er fedt bare at gå amok med lidt maling.

Da jeg fik muligheden for at lave mit helt eget projekt for KFUM-Spejderne, fik jeg lyst til at dele lidt af min glæde for form og farver, og det blev til 10 aktiviteter jeg selv synes, er sjove og udfordrende på den helt rigtige måde for spejdere i alle aldre.

Jeg har i mit eget spejderliv manglet muligheden for at være kreativ på den måde. Der findes hundrede kreative aktiviteter hos spejdere, men de har for mig altid haft et helt andet mål: Find en kreativ løsning på problemet, kom med et godt navn til patruljen eller opfind et råb, ingen andre har brugt før. Det kreative er altså blevet brugt som et redskab til at løse andre udfordringer.

I hæftet her er målet med aktiviteterne at være kreativ. Det handler om at være kreativ, ikke kun bruge det kreative. Splat med noget maling, fordi det er sjovt. Skab en figur, der giver en god følelse i maven og slip det hele løs uden for mange rammer. Jeg mener, det kreative er med i udviklingen af det hele menneske.

“Du lave perfekt, mig lave sjov” - Agnes Æblekind, Jordbær Marie.

Iben Weigand Zethsen
GEÅ Projekt 17/18

Indhold

INTRODUKTION

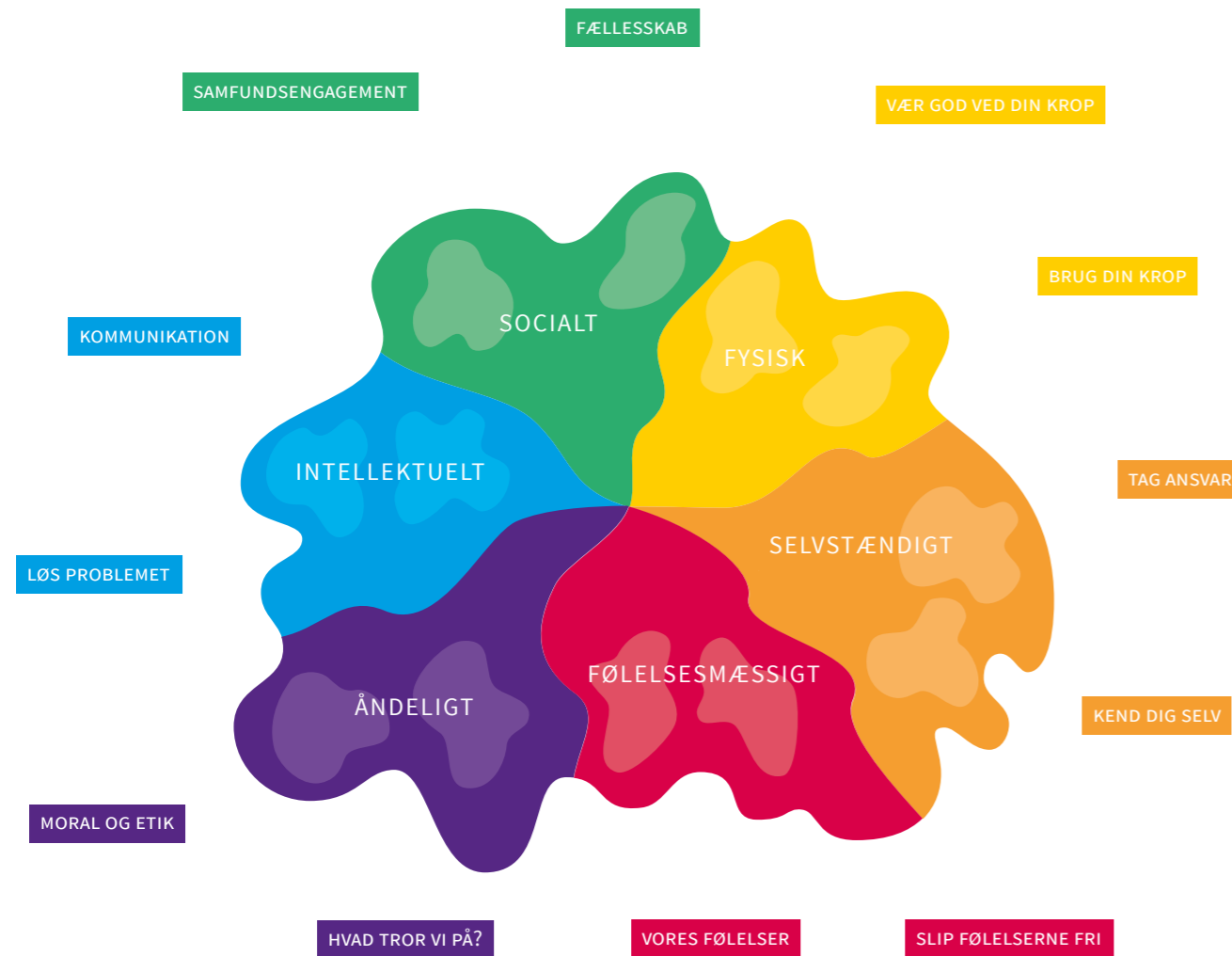
Forord	3
Paletten	6
Mødeplaner	8
Kreakassen	10

AKTIVITETER

Tinstøbning	12
Limpistol pynt	14
Matisse collager	16
Abstrakte figurer	18
Boblende farver	20
Malerier langt fra hænderne	22
Skøre masker	24
Kruseduller	26
Warhol portrætter	28
Mal med alt	30

AFSLUTNING

Tak	32
Egne noter og idéer	34

Paletten

Aktiviteterne i Skal vi lege kunst? tager udgangspunkt i to af Palettens udviklingsområder: fysisk og følelsesmæssig.

Fysisk: Brug din krop

Brug din krop handler om at udvikle kompetencer i forbindelse med brugen af egen krop. En del af det handler om at bruge sin finmotorik. Det gør man fx igennem kreative aktiviteter, hvor man bruger hænderne i en lidt mindre skala. Ved at bevæge sig ud i det lidt abstrakte inden for det kreative giver man frihed til at øve og forbedre finmotorikken, men stadig have en følelse af at have skabt noget selv.

Det er også her, sanserne kommer i gang. Når, man skal være kreativ må man også forstå at sanse verden omkring sig. Der vil være et klart fokus på synsansen, når man arbejder med former og farver, men også teksturer og lugte er en del af sanseindtrykkene, man oplever, når man har det sjovt med aktiviteterne i hæftet.

Følelsesmæssigt: Slip følelserne fri

Når det at være kreativ i sig selv er et mål - i stedet for at være en metode til at finde løsninger - gør man det muligt at overveje, hvad man føler.

Det kreative kan bruges til at udtrykke følelser, eller bare udfolde sig og have det sjovt med at skabe noget. Nogle gange kan andres kreative værker også hjælpe med at sætte billede på nogle af de ting, der kan være svært at sætte ord på. Der er også god mulighed for at starte en dialog op omkring det kreative. Hvad føler du, når du er kreativ? Er det sjovt? Svært? Gør det dig glad? Sur eller måske ked af det?

Paletten

I Paletten blander vi udviklingsområder og skaber grundlag for udvikling af kompetencer. Kompetencer er noget, man kan bruge i flere situationer fx i skolen og til spejder. Denne del af arbejdsprogrammet hedder Paletten, fordi vi blander farverne og udvikler nye farver og sider af os selv.

Læs mere: spejdernet.dk/paletten

Mødeplaner

Mødeplan 1 (90 min.)

Klokkeslæt	Hvad skal der ske?	Varighed
Kl. 18:00	Opstart	10 min.
Kl. 18:10	Aktivitet	30 min.
Kl. 18:40	En leg	10 min.
Kl. 18:50	Aktivitet	30 min.
Kl. 19:20	Afslutning	10 min.
Kl. 19:30	Tak for i aften	

Mødeplan 2 (90 min.)

Klokkeslæt	Hvad skal der ske?	Varighed
Kl. 18:00	Opstart	10 min.
Kl. 18:10	Aktivitet	20 min.
Kl. 18:30	Skift	5 min.
Kl. 18:35	Aktivitet	20 min.
Kl. 18:55	Skift	5 min.
Kl. 19:00	Aktivitet	20 min.
Kl. 19:20	Afslutning	10 min.
Kl. 19:30	Tak for i aften	

Mødeplaner

Mødeplan 3 (120 min.)

Klokkeslæt	Hvad skal der ske?	Varighed
Kl. 19:00	Opstart	10 min.
Kl. 19:10	Aktivitet	40 min.
Kl. 19:50	En leg	20 min.
Kl. 20:10	Aktivitet	40 min.
Kl. 20:50	Afslutning	10 min.
Kl. 21:00	Tak for i aften	

Mødeplan 4 (120 min.)

Klokkeslæt	Hvad skal der ske?	Varighed
Kl. 19:00	Opstart	10 min.
Kl. 19:10	Aktivitet	25 min.
Kl. 19:35	Skift	5 min.
Kl. 19:40	Aktivitet	25 min.
Kl. 20:05	En leg	20 min.
Kl. 20:25	Aktivitet	25 min.
Kl. 20:50	Afslutning	10 min.
Kl. 21:00	Tak for i aften	

Kreakassen

Her vil jeg komme med nogle eksempler på, hvad der kan være godt at have i sin kreakasse.

For at kunne komme i gang med en masse kreaaktiviteter kræver det, at man har de rigtige materialer. Mange af materialerne i hæftet er almindelig ting, som I måske har i hytten i forvejen, men her kommer alligevel et bud på, hvad der er et godt udgangspunkt.

Hvis man som standard har disse ting i kreakassen, behøver man kun at finde forbrugs materialer (papir, maling og den slags, der kan bruges op) for at komme i gang med en aktivitet.

I hæftet er der også aktiviteter, der kræver lidt anderledes materialer fx et tinstøbersæt eller flere limpistoler. Det er ikke nødvendigt at starte der, hvis man bare vil i gang.

Kom godt fra start

Mange af materialerne brugt i hæftet er almindelig ting, som I måske har i hytte i forvejen.

En god kreakasse har altid:

- Sakse
- Tusser
- Limstifter
- Pensler
- Hobbyknive
- Forklæder til maling (eller en rulle sorte sække)
- Plastkopper, paptallerkner eller andet godt at have maling på
- Blomsterpinde/grillspyd
- Snor, elastikker og ståltråd

Tinstøbning

Fortælling

Tin er et meget blødt metal, der er let at smelte og kan støbes i alle mulige former. Man kan skabe fine smykker eller sjove figurer, næsten helt som man har lyst til det.

Men ligesom i eventyret om den standhaftige tinsoldat, så bliver det ikke altid helt, som man havde tænkt det. Man kan jo ende op med en figur, der kun har et ben.

Det skal man bruge:

- Støbetin
- Smelteskeer
- En form (selvhærdende ler eller gips)
- Skævbider
- En fin fil eller sandpapir
- Blomsterpind, grillspyd, tyndt bor og snor

Kom godt i gang

Men begynder med at lave en form til at støbe tinnet i. Det kan man gøre i selvhærdende ler ved at trykke, kradse eller skære sit motiv ned i en flad bolle af ler. Vil man gerne lave et vedhæng til et smykke eller en nøglering, kan man lave et hul til snor ved at stikke en lille pind (blomsterpind eller grillspyd) ned i formen der hvor man gerne vil have hul. Tin er dog et blødt metal, så man kan bore hullet bagefter med et tyndt bor.

Smelt tinnet i en smelteske ved at placere den på noget meget varmt. Det kan være en varm kogeplade (ikke induktion), på et glødebål eller over en gasflamme.

Når metallet er smeltet, hælder man det stille og roligt ned i en form og lader det stå i 5-10 minutter, indtil metallet er helt størknet. Det er vigtigt at huske, at metallet er meget varmt, selvom det er blevet hårdt igen.

Når tinnet er blevet hårdt og koldt nok til at holde på, kan man forsigtigt pille det ud af formen. Man kan klippe overskydende tin væk med en skævbider, og man kan slibe kanterne pæne med en fil eller sandpapir.

Sæt vedhæng på snor til smykker.

Et godt råd til aktiviteten

Hvis man prøver at støbe tin i en fugtig form, risikerer man, at det sprutter rigtig meget. Derfor kan det være en god idé at lave formene på et møde før, de skal bruges. Så er man sikker på, de er helt tørre.

Gik det galt, da man prøvede at støbe, kan man altid smelte tinnet om igen. Husk, at tinnet bliver lidt mindre skinnende for hver gang, man smelter det om.

Tip til lederen

Man kan købe et start sæt til at støbe tin på cchobby.dk

Limpistol pynt

Fortælling

Mange har prøvet at lege med en limpistol. Man kan sætte næsten alting sammen. Limpistolen er et godt stykke værktøj i de fleste hobbyværksteder. Men har I nogensinde brugt selve limen til at skabe noget? Med en limpistol kan man lave noget af det fineste pynt kun ved brug af lim.

Det skal man bruge:

- En limpistol og lim
- Bagepapir
- Sytråd
- Evt. spraymaling

Kom godt i gang

Når man skal lave pynt med limpistol, skal man bruge et stykke bagepapir til at sprøjte lim ud på. Placér bagepapiret på en overflade der kan tåle varme (fx en bageplade).

Med limpistolen tegner man, et mønster eller en figur. Når limen er blevet helt kold, kan man forsigtigt trække den af papiret. Har man lyst, kan man spraymale sit stykke pynt, men husk at dække ordentligt af og gør det helst udenfor.

Når man har lavet et stykke pynt færdigt kan man hænge det op med sytråd.

Et godt råd til aktiviteten

Den kan være en god ide at finde ud af, hvad man gerne vil lave før man går i gang med limpistolen. Fx kan man tegne en "skabelon" først, enten direkte på bagepapiret eller lægge sin tegning under, så man kan se den igennem. Så kan man lime efter stregerne.

Et godt råd til lederen

Denne aktivitet kan være svær at have alle børn i gang med på engang, da det sjældent kan lade sig gøre at have så mange limpistoler samlet på et sted. Derfor kan man med fordel lade det være en af flere aktiviteter, der bliver afholdt samtidig. Er man to ledere, kan man fordele børnene halvt i mellem sig og så lade dem bytte aktivitet efter halvdelen af tiden er gået.

Tip til lederen

Undgå ventetid
og lav flere aktiviteter
på samme tid

Matisse collage

Fortælling

Der var engang en fransk kunstner der arbejdede med sjove farver og former. Han var dygtig til at tegne og male, men han klippede og klistrede også. Kunstneren hed Henri Matisse og han har lavet nogle meget farverige collager i starten af det 20. århundrede.

Det skal man bruge:

- Karton eller papir i mange farver
- Saks
- Lim
- Et stort stykke karton

Kom godt i gang

Nu gælder det om at få klippet en masse forskellige former ud i så mange farver som muligt. Det behøver ikke ligne noget bestemt det handler mere om at klippe lige præcis det man har lyst til.

Læg alle stykkerne op på et stort stykke papir og hav lidt sjov med at flytte rundt på dem. Måske dukker der nogle skøre figurer eller sjove ansigter op.

Når de mange farver og former er blevet til et motiv man er tilfreds med, limer man stykkerne fast på baggrunden.

Et godt råd til aktiviteten

Det er en god idé at vælge noget tykt papir eller karton til baggrunden. Når man limer på almindeligt printerpapir, risikerer man at papiret krøller.

Tip til lederen

Vis børnene collager lavet af Matisse til inspiration.

Abstrakte figurer

Fortælling

Der er mange måder at lave skulpturer på. Nogle gange hakker man i en sten indtil den får en bestemt form, eller former ler med hænderne, til det ligner en kanin. Skulpturer kan være kæmpe store eller små nok til at stå i en vindueskarm. En skulptur behøver slet ikke ligne noget som helst, det kan også bare være sjovt at lave den.

Det skal man bruge:

- Tyk ståltråd
- Nylonstrømper
- Trækloster
- Hæftmaskine og -klammer
- Skævbider
- Hvid maling og andre farver

Kom godt i gang

Tag et godt stykke ståltråd, måske omkring en meter. Sno, vrid og bug det for at skabe en form. Sæt begge ender af ståltråden fast på en træklods med hæfteklammer.

Træk en nylonstrømpe med over ståltråden og træklodsens og hæft den fast på undersiden.

Start med at male skulpturen over med hvid maling. På den måde bliver der skabt en base, hvor på det er lettere at male i flotte farver. Når første lag er tørt kan man give sin skulptur en masse farver.

Et godt råd til aktiviteten

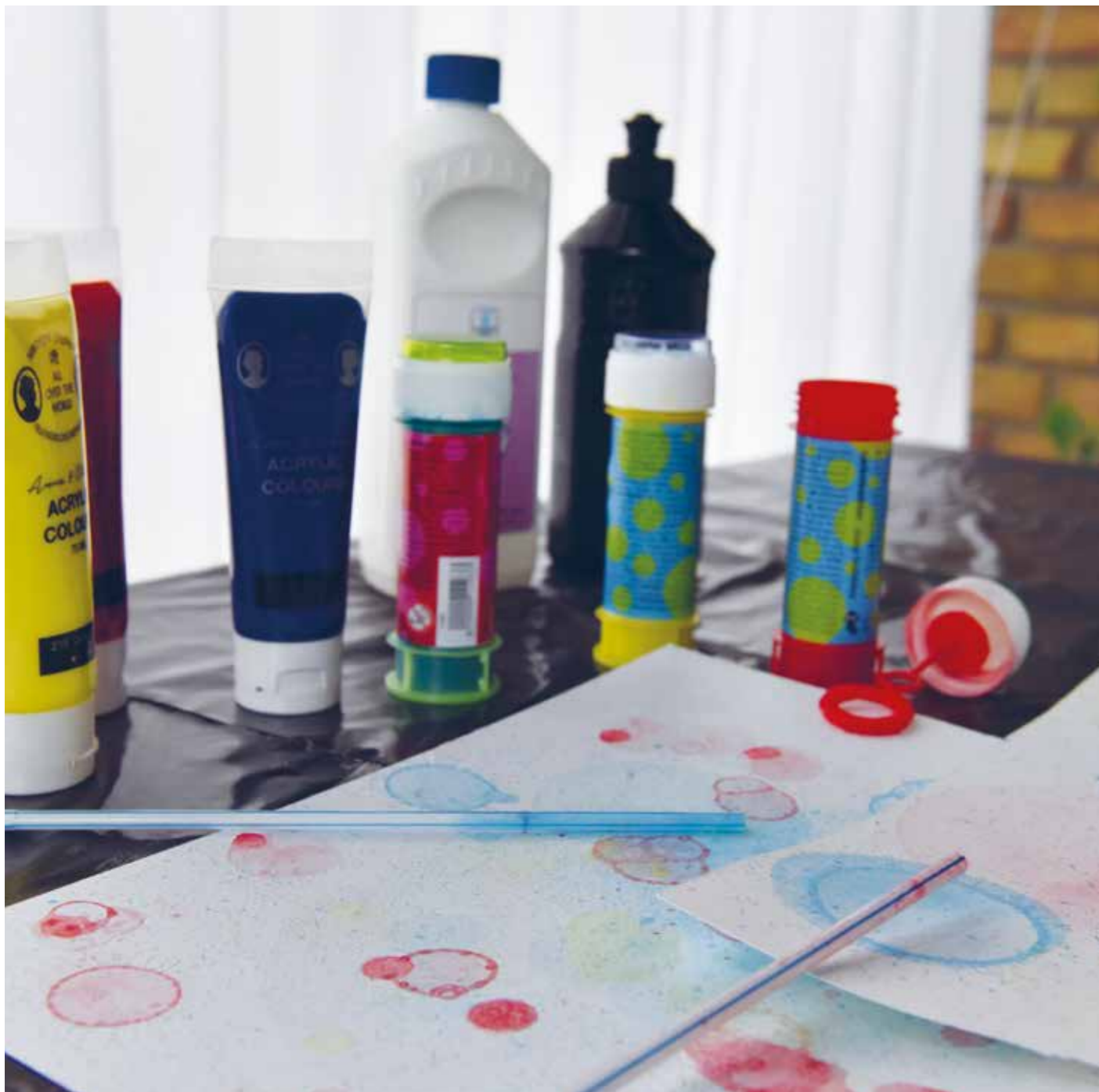
Er det svært at finde noget kraftigt ståltråd, kan man i stedet bruge gamle bøjler af ståltråd. Den kan klippes op og formes på ny.

Et godt råd til lederen

Klip ALDRIG ståltråd med en almindelig saks. Sørg for at have en tang til det, så holder saksene også meget længere.

Tip til lederen

Leg en leg, imens malingen tørrer.

Boblende farver

Fortælling

Det fleste har prøvet at lege med sæbebobler. På en solskinsdag bliver boblerne alle regnbuens farver. Det kunne være sjovt at prøve på at fange det, så man kan nyde de farverige bobler lidt længere. Det er dog vigtigt, at man ikke spiser de her sæbebobler. De smager en del grimmere end normalt.

Det skal man bruge:

- Vand
- Opvaskemiddel
- Evt. glycerin
- Sæbeboble-ring eller sugerør
- Noget at blande farver i fx plastik-kopper
- Papir, gerne noget af lidt kraftig kvalitet fx akvarelpapir

Kom godt i gang

Den her aktivitet skal man helst lave udenfor. Bland sæbevand med en lille smule maling. Det kan være en god idé at teste, om der kommer ordentlige bobler ud af blandingen. Justér evt. blandingen til den bliver god.

Lav en sæbebobleblanding med hver af de farver, der skal bruges og gå i gang med at lave farverige bobler.

Blæs bobler ned på et stykke papir. Når de springer bliver der efterladt nogle flotte farvede cirkler. Prøv at blæse bobler i forskellige størrelser.

Et godt råd til aktiviteten

Det er også muligt at fremstille sine egne sæbeboble ringe med ståltråd. Så kan man lave flere forskellige størrelser.

Et godt råd til lederen

Laver man en hurtig søgning på Google kommer Eksperimentariet med et godt bud på en opskrift til sæbebobler.

Tip til lederen

Sørg for at børnene, har tøj på, der må blive beskidt.

Malerier langt fra hænderne

Fortælling

Når man normalt tænker maleri, er det noget med en pensel i hånden og stor koncentration. Men hvad nu hvis man tog penslen lidt ud af hånden og fandt en ny måde at bruge den på?

Det skal man bruge:

- Pensler
- Lange tynde pinde fx bambus ca. 1 meter
- Papir
- Maling
- Snor, ståltråd eller elastikker

Kom godt i gang

Der er to måder at lave aktiviteten på. Tanken er, at spejderne skal miste kontrollen over penslerne og bare lave sjov med maling.

Lad enten spejderne holde penslen mellem tærne eller bind penslerne på lange pinde, og lad kun spejderne holde i enden

Så gælder det om at skabe skøre motiver med den nye udfordrende metode. Et forslag kunne være at male selvportrætter.

Et godt råd til aktiviteten

Sørg for at få dækket ordentligt af, så der ikke ender med at være maling alle steder.

Et godt råd til lederen

Det kan være en rigtig god idé at advare forældre inden man laver denne aktivitet, så børnene kan have tøj på, der gerne må komme lidt maling på.

Tip til lederen

Lad spejderne side på stole. Det gør det lettere at holde koncentrationen med sin pensel.

Skøre masker

Fortælling

Der er noget sjovt ved masker. Nogle bliver brugt af helte og skurke for at skjule, hvem de er. Nogle gange tager man dem på til fastelavn eller halloween. Det kan handle om at klæde sig ud som en anden eller om at gemme sig selv lidt væk.

Det skal man bruge:

- Masser af pap
- Saks, hobbykniv eller andet, der kan skære
- Tusser, farver eller maling
- Lim

Kom godt i gang

Start med et stort stykke pap, og skær det til, så det bliver den form, masken skal være.

Skab et ansigt ved at skære alle delene ud: øjne, næse, mund, øre, hår eller hvad man har lyst til.

Giv delene farve, og klistér dem fast på masken.

Et godt råd til aktiviteten

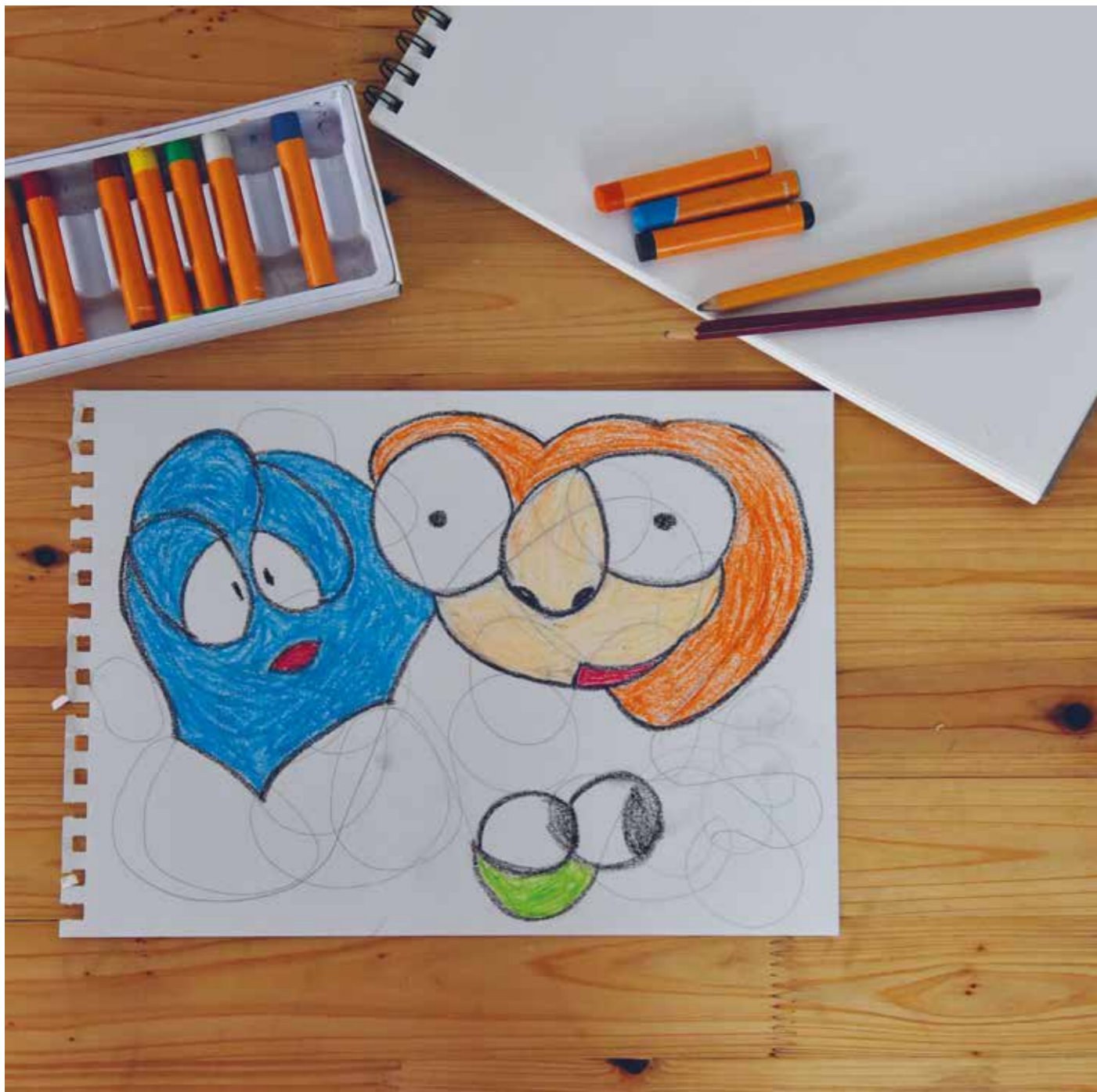
Det kan være en god idé at lave maskerne i noget kraftigt pap fx fra en papkasse.

Et godt råd til lederen

Hvis det er yngre børn, der skal prøve kræfter med denne aktivitet, er det en god idé at sikre sig, at de kan bruge en kniv forsvarligt.

Tip til lederen

Brug evt. denne aktivitet som en del af træningen til knivbevis.

Kruseduller

Fortælling

Nogle gange skal man tegne noget bestemt. Andre gange må man bare tegne kruseduller. Måske opdager du sjove tegninger, mønstre eller ansigter i krusedullerne.

Et godt råd til lederen

Denne aktivitet findes i mange udgaver. Derfor er det let at finde billeder, der kan vise, hvordan man finder motiver i krusedullerne. Det er dog sjovest, hvis man ikke er for påvirket af andres udgaver, når man skal lave sin egen.

Det skal man bruge:

- Papir
- Blyanter
- Farver (gerne farvekridt eller lignende)

Kom godt i gang

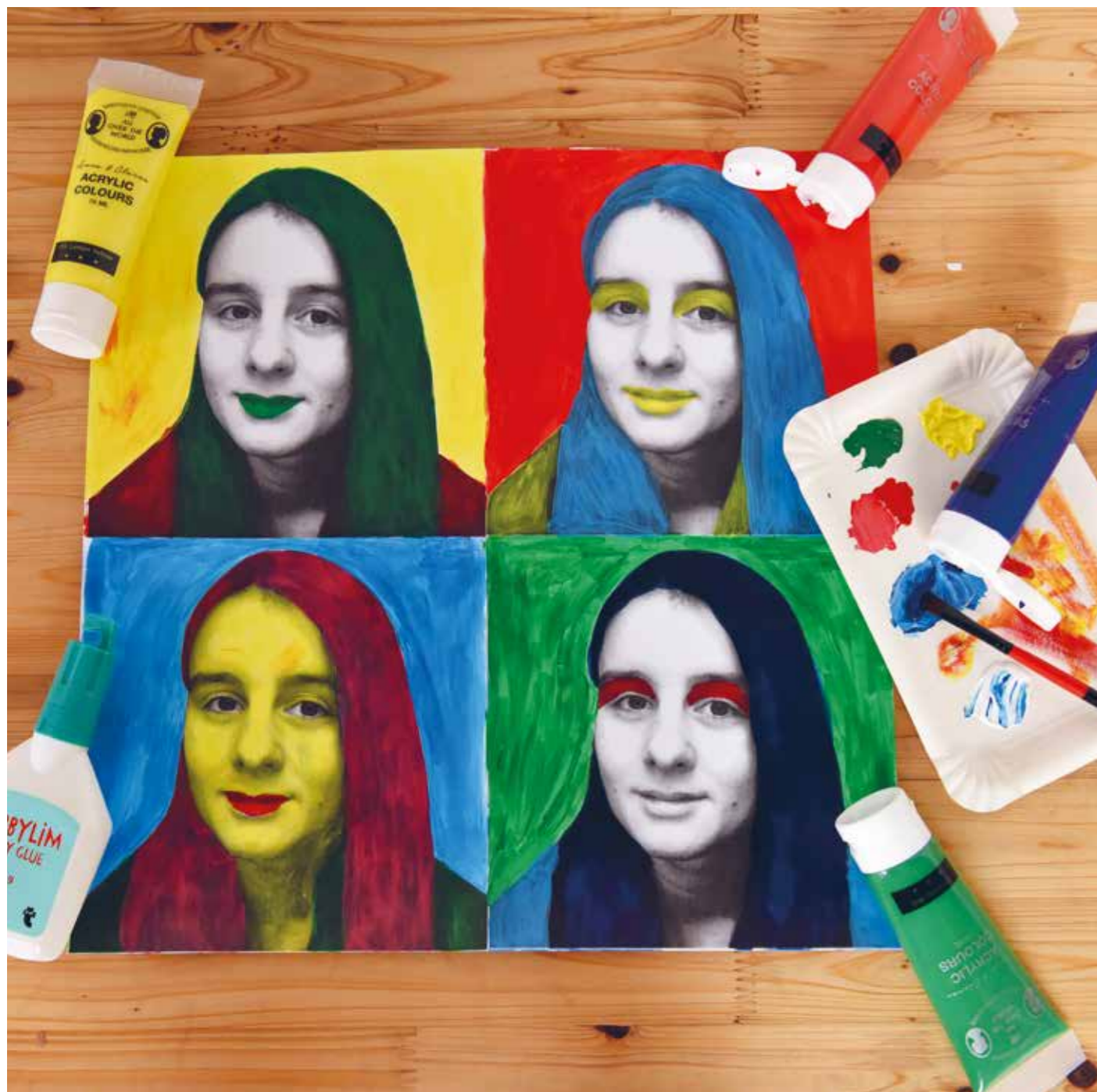
Brug en blyant til at tegne en stor krusedulle på papir. Det skal være i én sammenhængende streg. Kig på den store krusedulle, og led efter sjove figurer, dyr, ansigter eller andre sjove ting. Tegn de ting, der bliver fundet, op med en sort farve. Måske er det en stor figur, eller et papir fuld af små væsener. Slut med at fylde en masse farve ind i alle de små felter, der er opstået mellem alle stregerne.

Et godt råd til aktiviteten

Forklar kun et trin ad gangen. På den måde får spejderne lavet nogle kruseduller, uden at tænke over at det skal ende med at blive til noget. Det kan give nogle sjovere og umiddelbare former.

Tip til lederen

Lad børnene selv finde frem til motiver i krusedullerne fremfor at vise for meget inspiration.

Warhol portrætter

Fortælling

I 1960'- og -70'erne blomstrede popkulturen inden for kunst. Det betød, at nogle kunstnere gik væk fra at male billeder af smukke landskaber i naturlige farver og gik over til at male ting og personer, som de fleste kunne genkende fra fx reklamer. Andy Warhol var en af de kunstnere, og han er blandt andet kendt for at male billeder af helt almindelig produkter som Coca Cola flasker og dåser med tomatsuppe. Han malede også mennesker på en helt ny måde. Et godt kendetegn ved Warhols kunst er blanding af fotografier og kraftig farve.

Det skal man bruge:

- Portræt-foto af alle, der skal deltage i aktiviteten, i sort/hvid (De kan evt. laves ved at tage sort hvide fotokopier af fx et skolefoto)
- Pap til baggrund
- Lim
- Maling i flere farver
- Pensler

Kom godt i gang

Start med at lime 4 kopier af hvert portræt op på en papbaggrund, så limen kan nå at tørre lidt, inden der skal males. Nu skal hvert billede have en masse farve. Sørg for at hver del af billedet (hår, ansigt, tøj, baggrund osv.) har en ny farve.

Et godt råd til aktiviteten

Find nogle af Andy Warhols værker frem som inspiration. Det ville være oplagt at vise hans portrætter af Marilyn Monroe, der har været udgangspunkt for denne aktivitet. Det kan også være hans portrætter af Dronning Margrethe for at vise en, som børnene kender.

Et godt råd til lederen

Sørg for at have styr på billeder af børnene i god tid, inden de skal bruges. Tag billederne selv, hvis det ikke er muligt at få en fotokopi af skolefotos, så kan de printes hjemmefra.

Tip til lederen

Vær forberedt ved at have printet fotos af børnene på forhånd.

Mal med alt

Fortælling

Man maler tit med en pensel, men det kan også være, at I en gang været med til at male en væg med en rulle eller fået lov til at male på papir med fingrene. I virkeligheden er der uendeligt mange muligheder for at få maling ned på papir. Man kan lave aftryk af alt muligt eller måske lave sin helt egen pensel.

Når man arbejder med maling har man frihed til at skabe smukke billeder og motiver helt efter eget hovede. Men hvad nu hvis man fjerner alle penslerne, og man må finde andre ting at male med?

Det skal man bruge:

- Maling
- Papir til at male på
- Elastikker
- Snor
- Ståltråd

Kom godt i gang

Nu gælder det om at finde så mange skøre ting som muligt til at male med. Det skal naturligvis være ting, der godt må komme maling på.

Det kan være ting, der kan lave sjove aftryk fx:

- Søm og skruer
- Vinpropper
- Kartoffler skåret i sjove former

Eller ting, der kan bruges til at male med fx:

- Hjemmelavede pensler (pinde, græs, gran m.m.)
- Glaskugler
- Toiletruller
- Fjer

Et godt råd til aktiviteten

Man kan vælge at lave en lille smule orden i farver og former fx ved at give hver ting en farve (vinpropper er røde, og skruer er blå osv.).

Et godt råd til lederen

Hav nogle ting parat inden aktiviteten starter eller spørg evt. spejderne om at have ting med hjemmefra fx toiletruller, gamle sokker eller noget andet

Tip til lederen

Forbered dig inden aktiviteten og hav materialerne samlet sammen klar til brug.

Tak

Sådan et projekt her kan være svært at stable på benene helt alene. Jeg har heldigvis også fået en hel masse hjælp undervejs. Jeg vil gerne sige en kæmpe tak til dem der har givet en hjælpende hånd.

Som GEÅ-spejder har jeg haft mulighed for at hente hjælp hos en masse kompetente mennesker både frivillige og ansatte hos KFUM-Spejderne.

Når man spørger pænt og har en god idé, kan man få hjælp fra mange forskellige sider og ikke kun i spejderverdenen. Når det nu er mit første, eget projekt, er det en stor lettelse med lidt hjælp hentet udefra.

Tak til alle dem, der har hjulpet til for at få det hele til at lykkes.

